

The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio

Oglasi v tem listu so uspešni

VOLUME XXIII.—LETO XXIII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) SEPTEMBER 3, 1940.

STEVILKA (NUMBER) 207

PRVA ODBLETNICA ANGLEŠKO-NEMŠKE VOJNE

Angleži so v tem času sestrelili skoro 2,000 nemških letal. — Zračni boji se nadaljujejo.

ITALIJO NAPADAJO DAN ZA DNEM ANGLEŠKI BOMBNIKI

LONDON, 3. septembra. — drago ter bombardirala razne po Nemčiji zasedene kraje ob Kanalu, kakor tudi razna mesta v Nemčiji.

Napad na Italijo

LONDON, 2. septembra. — Angleška zračna sila je napadla mesto Monakovo, kjer so povzročile njene bombe veliko razdejanje. Drugi angleški bombniki pa so napadali dan za dnem razne kraje v Lombardiji, Pijemontu in v Sardiniji.

Danes je prva obletnica vojne, in v tem času so sestrelili angleški letalci in antiletalski topovi skoraj 2,000 nemških bombnikov in bojnih letal. Angleško ministrstvo zračne sile naznaja, da je bilo sestreljenih v enem letu 1,771 nemških letal.

Sodi se, da so vrgli Nemci proti Angliji tekom večerajšnjega dneva 700 letal v poizkusu, da prodro nad London. Nad London se je posrečilo prilet samo maloštevilnim posameznim letalom, ki so vrgla na mesto petnajst bomb.

Angleška letalska sila pa je, kot navadno, vračala milo za milo.

Strašna nesreča potniškega letala; vsi, ki so bili v letalu, so ubiti

Ubityh je bilo 25 oseb, med njimi senator Lundeen iz Minnesote. — Letalo je treščilo na zemljo v megli in deževju.

WASHINGTON, 31. avgusta. — Senator Ernest Lundeen iz Minnesote se je danes s 24 nadaljevalci osebami smrtno ponesrečil, ko je treščilo veliko potniško letalo, s katerim so se vozili, v megli in deževju na zemljo. Pri tej veliki letalski nesreči je bilo ubityh 21 potnikov in četvero članov posadke letala.

Da so osebe, ki so bile v letalu, vedele, da bo letalo treščilo na zemljo, je razvidno iz poročila, ki ga je napisala strežnica na letalu na listek papirja ter ga vrgla iz letala; listek so našli na neki farmi, približno tri milje od kraja, kjer je letalo padlo na zemljo. Strežnica je zapisala na listek, da gre letalo naglo proti zemlji.

Pozor! Važno! — Registrirajte se!

Morda ni bilo še nikoli tako važno kakor letos, da gredo vsi volilci na volišče, zlasti naši slovenski volilci, da oddamo svoje glasove za predsednika Roosevelta, proti kateremu bodo napeli reaktivni in kapitalisti vsi, da bo vsak glas važen in vsak glas bo doprinesel k odločitvi. Zato naj ob letošnjih volitvah nihče ne ostane doma, ampak da se brez mene opravi. Zato je pa skrajno važno, da se volilci registrirajo. Oni, ki se ne bodo registrirali, to lahko stori vsak delavnik od zdaj pa do 7. oktobra, če gredo v urad Board of Elections, ki se nahaja v Mestni hiši (City Hall) v prvem nadstropju.

Po novih odredbah se ni treba registrirati sledečim volilcem in volilkam: Tisti volilci ali volilke, ki je volil ali volila zadnjih dve leti bodisi pri splošnih primarnih ali posebnih volitvah, je kvalificiran za volitev in se mu ni treba registrirati. Prav tako se ni treba registrirati onemu volilec ali volilki, ki je tekom zadnjih dveh let naznanil na Board of Elections izpremembo svojega naslova. — Tudi ženska volilka pa se mora registrirati, ako je bilo tekom zadnjih dveh let zaradi njene

Kakšno vlogo igra Rusija v zadevi Rumunije?

Ali se je pričelo po daljši vzajemni hladnosti tesnejše sodelovanje med Nemčijo in Rusijo?

BUKAREŠTA, 1. septembra. (Poroča Walter Duranty). — Privatna in verodostojna poročila nekega vira, ki se ga ne more imenovati, naznanjajo, da ko je rumunski zunanji minister javil svoji vladi Hitlerjeve pogoje, ki jih je stavil Rumuniji nemški minister Ribbentrop, ga je slednji obvestil, da če se Rumunija nemudoma ne uklone diktatu, bodo vmarširale nemške čete in madžarske čete v Transilvanijo, kamor se bodo pomaknile istočasno tudi ruske čete iz Besarabije.

Tako je izjavil nemški minister rumunskemu ministru na Dunaju; toda nekateri krogi so mnenja, da je samo blufal, kajti rumunska vlada je pravkar prejela najugodnejše poročilo od svojega poslanika v Moskvi.

Vprašanje pa ostane: Kaj bo dobila Rusija?

Morda Moldavijo, in to kljub besedi Nemčije, da ostane ostalo rumunsko ozemlje neokrnjeno, kajti koliko je vredna beseda Nemčije, je znano iz slučaja Češkoslovaške. Morda dobi ostanek Finske ali nadaljni kos Poljske, ki je zasedena po Nemčiji.

Vse to so domnevanja, zato je tudi možno, da sta pričeli Nemčija in Rusija zopet tesneje sodelovati po daljši obdobju hladnosti, iz katerega so se rodile pobožne želje nekaterih, da bo prišlo kmalu med obema do spopada, ki je morda res neizbežno, toda začasno ta možnost ni verjetna.

Nov grob

V soboto popoldne je po dolgi in mučni bolezni preminila v Huron Road bolnišnici znana Mary Leben, stanujoča na 5614 Carry Ave. Tukaj zapušča žalujčega sina Viktorja in sinaho, 6 vnukov in dva pravnuka ter več drugih sorodnikov. Rojena je bila v Hrušici pri Ljubljani, kjer zapušča sestro Ursulo, omoženo Kos in več sorodnikov. Tukaj je bivala 36 let ter je bila članica društva Carniola Hive, št. 493 T. M. Pogreb se vrši v sredo jutraj ob 9:15 uri iz hiše žalosti v cerkev sv. Vida ob 10. uri ter na Calvary pokopališče pod oskrbo Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda. Bodi ji ohranjen blag spomin. Preostalih pa naše sožalje!

Glasbena Matica

H Glasbeni Matiji so dalje pristopili kot ustanovni člani: Mr. Frank Zakrajšek, pogrebnik in Mr. in Mrs. Albert Glicker iz Clevelanda, društvo št. 326, S. N. P. J., Uniontown, Pa., društvo št. 185, Jugosl. Kat. Jednoto, St. Michael, Pa., Gospodinjski klub iz Girard-a, Ohio. Nadalje sledeče organizacije in Clevelanda tudi kot ustanovni člani: dramatično društvo "Ivan Cankar", Progressivne Slovenke Amerike, krožek št. 2, društvo Ribnica, št. 12, SDZ, društvo Danica, št. 11, SDZ in društvo Comrades št. 566, SNPJ.

Cenjeno občinstvo opozarjamo, da se vrši začetek prvega koncerta Glasbene Matice v nedeljo, dne 8. septembra ob pol osmi uri zvečer.

ROJSTNI DAN

Na sliki je mladi jugoslovanski kralj Peter, ki bo praznoval dne 6. septembra svoj 17. rojstni dan, poleg njega pa je znani ameriški finančnik John Pierpont Morgan, ki bo dan pozneje, 7. septembra star 73 let.

DEZERTACIJA RUMUNSKEGA VOJAŠTVA

CLUJ, Transilvanija, 3. septembra. — Približno 100 vojakov rumunskega pešpolka št. 87 je danes dezertiralo od svojega polka ter pobegnilo v gore, kjer nameravajo voditi četniško vojno v protest proti izročitvi transilvanskega ozemlja Madžarski. Vojaki so odnesli s seboj svoje orožje, municijo in eno strojnico. Od nekega drugega pešpolka pa je pobegnilo 25 vojakov.

V okolici Satu Mare v Transilvaniji so vdrla na transilvansko ozemlje tolpe Madžarov, ki so pričele četniško vojno napram Rumuncem.

Mnogo vojaških polkov je priseglo, da se bodo borili proti madžarski okupaciji.

KRASEN USPEH DELAVSKE PARADE

V paradi se je nahajalo okoli 5,000 CIO članov, povorki pa je prisostvovalo okoli 50,000 ljudi.

Včeraj se je vršila v dolgem delu mesta velika parada, ki jo je tvorilo okoli 5,000 CIO članov in članic. Parada je bila prirejena na čast Delavskemu dnevu. Ob ulicah, po katerih se je pomikala parada, je stalo okoli 50,000 ljudi. Po paradi se je vršil na Public Square ogromen shod, na katerem je bilo sklenjeno, da se k letu osorej parada ponovi.

Parada se je pričela pomikati po ulicah, spremljana po policistih na motornih kolesih, ob dveh popoldne.

V povorki je bilo opaziti mnogo napisov, ki so naznanjali: "Delavstvo je na pohodu!", "Delo, ne topov!", "Razširite socialno zakonodajo!", "Unije so ogradbe varnosti, svobode in demokracije," itd.

V paradi je bilo tudi mnogo Slovencev in krasnih narodnih nošah, večinoma žena in simpatičark naših delavcev pri Fisher Body napravi. Govorilo je več prominentnih delavskih govornikov, po paradi pa se je vršil v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. ples, katerega se je udeležila silna množica ljudi.

Parada kot tudi celotna prireditev je bila velik uspeh in dokaz delavske zavesti in solidarnosti. ((Upamo, da prejmemo od naših somišljenikov, ki so bili v tej delavski paradi, natančneje podatke o slovenski udeležbi. — Uredništvo)).

Torpediranje parnika, na katerem je bilo 320 otrok

Pri torpediranju je izgubila življenje samo ena oseba; vsi otroci, ki so se obnašali kot pravi junaki, so bili rešeni.

LONDON, 2. septembra. — Angleško ministrstvo naznaja, da je neka nemška podmornica torpedirala angleški parnik, na katerem je bilo 320 otrok, namenjenih v Kanado. Sreča v nesreči je bila, da se je posrečilo rešiti vse otroke. Parnik se ni potopil, temveč je ostal na površini. Kje je bil parnik torpediran, o tem angleška vlada molči. — Vsega skupaj je bilo na parniku 875 oseb, med njimi 275 članov posadke. Pri torpediranju parnika je izgubila življenje samo ena oseba, in sicer neki uradnik parnika.

Ko je bilo v nekem angleškem pristanišču izkrcanih nad 80 rešenih otrok, so bili vsi oblečeni v spalne obleke. Ostale otroke se je izkrcalo v drugih pristaniščih.

Na torpediranem parniku je vladala največja disciplina. Dasi so bili vsi otroci ob 7:30 zvečer že v postelji, pa so bili tekom treh minut in pol po torpediranju že vsi otroci v rešilnih čolnih, opasani vsak s svojim rešilnim pasom. Pomorščaki pravijo, da so se divili tej deci, ki se je obnašala kot odrasli junaki.

BERLIN, 2. sept. — Nacisti pravijo, da ne vedo ničesar o torpediranju kakšne angleške ladje, ki bi imela na svojem krovu otroke. Če pa je bila taka ladja res torpedirana, pravijo, ne sprejemajo nobene odgovornosti, ker so proglasili svojo blokado Anglije.

ITALIJA PREDVIDEVA DOLGO VOJNO

RIM, 2. septembra. — Tukaj se je večeraj proslavljalo prvo obletnico sedanje vojne, pri čemer je bilo zlasti zanimivo to, da je italijansko časopisje naglašalo, da bo vojna z Anglijo dolgotrajna in težka in da bo trajala morda še dve leti ali delj. Ko je vstopila Italija v vojno, je smatrala za gotovo dejstvo, da bo vojna do meseca septembra končana in Anglija na kolenih.

Pozdravi

Iz Minnesote pošiljajo pozdrave sledeči glavni odborniki JSKJ: Janko N. Rogelj, Matt Anzcl, Frank Vranichar, Louis Champa in Andrew Milavec Jr. — Iz La Salle, Ill., pa pozdravlja ta Mr. in Mrs. Frank Bals.

Teta štoklja

Pri družini Mr. in Mrs. Charles Wohlgenuth, 1249 E. 61 St., se je zglasila teta štoklja in pustila krepkega fantiča, ki je drugi v družini. Mati je bivša Miss Frances Konjar.

Na obisk

Iz Indianapolis, Ind. so prišli na obisk v Cleveland Mr. Frank Ivančič, Mr. in Mrs. John Mivec in sin Frank, Albin Mervar, Tony Brkopec in Mr. in Mrs. Anthony Sekula. Dobrodošli!

V Waukegan, Ill., živí P. J. Sifer, znani mlad rojak, ki poučuje petje in godbo, je zadnje dni gradiral na čikaškem Conservatory of Music kot profesor godbe s častnim redom Master of Music.

SLOVESNA OTVORITEV TVA JEZA V DRŽAVI TENNESSEE

Predsednik Roosevelt je pozival na narodno edinstvo in dejal, da pri obrambi dežele ne smejo trpeti socialne pridobitve.

NA POL POTA SE NE BOMO USTAVILI NITI NE OBRNILI

NEW FOUND GAP, N. C. žemo totalno obrambo dežele, Tenn. državna meja, 2. septembra. — Predsednik Roosevelt je imel pri slovesni posvetitvi ogromnega novega TVA jeza, ki je stal 35 milijonov dolarjev, dvoje govorov, s katerima je obvestil ljudstvo, da obljublja razširiti socialne in ekonomske reforme Novega deala, hkratu pa dčseči "totalno obrambo" Amerike.

S tema govoroma je predsednik Roosevelt tudi otvoril svojo "nepolitično kampanjo" za ponovno izvolitev.

Socialne in ekonomske pridobitve morajo ostati

Predsednik je pozival na absolutno narodno edinstvo in na totalno obrambo Zedinjenih držav proti zunanjim nevarnostim. V svojem prizadevanju, da dose-

žemo totalno obrambo dežele, pa se ne bomo odpovedali veliki socialni pridobitvi, ki smo si jih pridobili tekom zadnjih let, je rekel predsednik.

"Mi smo prispeli že daleč na svojem potu, in svojemu cilju se ne odpovemo, zato ne bomo sredi pota sedli, niti se ne bomo obrnili nazaj."

Predsednik Roosevelt ni v svojem govoru napadal Willkieja, pod čigar vodstvom se je Commonwealth and Southern korporacija dolga leta borila proti temu TVA projektu.

Predsednik Roosevelt se je vozil v odprtem avtomobilu; ob cestah so stali farmarji in hribovci onodnih goratih krajev, ki so predsednika navdušeno pozdravljali.

VSA RUMUNIJA PROTESTIRA PROTI NEMČIJI IN ITALIJI

Razjarjeno ljudstvo trga in tepta Hitlerjeve slike. — Množica je pretepla italijanskega konzula. — Kralj Karol se bo baje odpovedal prestolu.

BUDIMPEŠTA, 2. septembra. — Današnja poročila naznanjajo, da je rumunski kralj Karol pripravljen, odpovedati se prestolu v korist svojega sina, prestolonaslednika Mihaila.

Poteptanje Hitlerjevih slik

BUKAREŠTA, 2. septembra. — Danes je vdrla ljudska množica v nemški konzulat v Brasovu, kjer je potrgala s sten slike Adolfa Hitlerja ter jih raztrgala in poteptala. Po vsej Rumuniji so izbruhnili krvavi izgređi; s kosami, z vilami in cepini oboženi rumunski kmetje so se zbrali ob vsej meji, odločeni, da ne dajo Madžarom ozemlja, katerega jim je ukazalo odstopiti osišče.

Pretep italijanskega konzula

V Cluju, starodavni prestolnicini Transilvanije, so izvlekli razjarjeni Rumunci iz italijanskega konzulata italijanskega konzula ter ga pretepli.

Po vsej Rumuniji je že povzročene veliko materialne škode.

V Brasovu, kjer je naseljena velika nemška manjšina, so bile potrgane vse zastave s kljukastim križem ter nadomeščene z rumunskimi. Med onimi, ki so bili aretirani v Bukarešti, ker so vodili demonstracije proti osišču, sta bila tudi neki bivši rumunski poslanik v Rimu in neki bivši minister.

Kraljevo palačo v Bukarešti so zaščitili močni oddelki vojaštva in žandarmerije, ki patrolirajo v kordonu z nabitymi puškami in z nasajenimi bajoneti.

Revolta kmetov

V severnem delu province so zasedli kmetje, oboroženi s puškami, kosami, vilami in cepini, strelske järke, iz katerih se je umaknilo vojaštvo. Poveljnik neke rumunske vojaške divizije je izjavil, da bo njegovo vojaštvo rajši padlo do zadnjega moža, kakor da bi se umaknilo iz svojih postojank ob meji.

Ljudska množica je pridrla tudi na trg, kjer stoji spomenik Romula in Rema, pod katerim je vklesano Mussolinijevo ime. — Množica je hotela podreti spomenik, kar pa je preprečilo velika nemška manjšina, so bile

KRASEN USPEH KONVENCIJE "AMERIŠKO-JUGOSLOVANSKE ZVEZE" V MINNESOTI

ELY, Minn. (JK) — "Ameriško - jugoslovanska zveza", v kateri so združeni v velikem številu jugoslovanski ameriški državljani iz Minnesote, je imela tukaj svojo konvencijo, ki je zelo lepo uspela. Ko je opravila večji del svojih poslov v soboto in v nedeljo dopoldne, je v nedeljo opoldne pozdravil delegate in ljudstvo mestni načelnik g. Lam bert. Po volitvah zgodaj popoldne se je vršila parada z veliko godbo, delegati in narodom iz cele Minnesote, s 40 krasnimi, simbolično okrašenimi avtomobili in 18 drugimi slikovitimi skupinami. Na banketu je govoril sodnik g. M. Nolan, a v slovesni prireditvi pa Rev Francis L. Schwaiger. Tekma raznih glasbenih organizacij, ki so sodelo-

vale, se je vršila v spominskih dvorani mestne visoke šole. Za krasen uspeh, ki je v čast našemu narodu v Minnesoti in nam dviga ugled pred ameriško javnostjo, gre pač največja zasluga delavnima odbornikoma gg. Josipu Sprajcerju, ml., in Štefanu Banovcu, ml.

NAPAD NA NEGUŠA

KAIRO, Egipt, 2. septembra. — Tukajšnji ameriški krogi so mnenja, da je veljal napad italijanskih bombnikov, ki so dne 23. avgusta napadli ameriško misijonsko postajo v Doru, v Afriki, pri čemer sta bila ubita dva misijonarja, negušu ali bivšemu abesinskemu cesarju, ki se nahajata tukaj, kjer čaka ugodne prilike, da se vtihotapi v Etiopijo.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po razmašlacu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

OSTANIMO ZVESTI ROOSEVELTU!

Kakor kažejo že zdaj vsa znamenja, bo letos izredno živahna predsedniška kampanja, in že zdaj je razvidno, da kapitalistični interesi, ki podpirajo Willike-a in ki se hočejo za vsako ceno odkrižati Roosevelta, ne bodo štedili z denarjem, da podkupijo časopisje in druge javne ustanove.

Ni dvoma, da je predsednik Roosevelt eden največjih predsednikov, ki so še kdaj stali na čelu ameriške vlade; eden največjih človekoljubov, eden najpreudarnjših in dalekovidnih državnikov in najboljši prijatelj delovnega ljudstva in malega človeka. Svobosčine in pravice, ki si jih je steklo delovno ljudstvo izza predsedovanja Franklina D. Roosevelta, so tako ogromne, da si delavstvo pred leti ni drznilo niti sanjati o njih. Kako velikega pomena za delavce je na primer ustanova Narodnega delavskega odbora, je splošno znano, saj ima delavstvo v njem svojega najboljšega in pravičnega razsodnika in arbitratorja. Predsednik Roosevelt se zaveda dejstva, da je pravi pojem demokracije in svobode zapaden v dejstvu, da se mora demokracija oziroma miselnost, ki uveljavlja demokracijo, prilagoditi razmeram, potrebam in duhu časa, zato je vbrizgal svežo kri v analonizem vrhovnega sodišča, ki se je pri vseh svojih razsodbah držalo samo mrtve črke, ne glede na dejstvo, da je bilo mnogo njegovih razsodb v očitnem nesoglasju s tekočimi življenjskimi problemi.

Ker se je predsednik Roosevelt izkazal za samostojnega moža, velikega državnika in delavskega prijatelja, je naravno, da bodo zdaj tisti, ki so vpili, da bo po Hooverju trava preraslila ulice ameriških mest in naselbin, napeli vse svoje sile ter se poslužili vseh svojih mogočih virov, da ga porazijo. Velekapital in velebiznis ne marata namreč na čelu ameriške vlade moža takšnega kova kakršnega je Roosevelt, temveč hočeta v Beli hiši lutko Hardingove, Collidgeve in Hooverjeve sorte, ki bi "vladala" tako, kakor bi ji narekovo velekapital. Zato tako vpitje, da je Roosevelt neizprosen sovražnik "businessa!" (Toda, kako business pod Rooseveltom "trpi," bomo pozneje s številkami dokazali.)

Pri njihovi gonji proti Rooseveltu bi se človek še toliko ne čudil, če bi postavili proti njemu človeka vse-ameriškega slovesa, recimo kakega LaGuardijo ali moža kova-pokojnega senatorja Boraha iz Idaho, toda postavili so Wendella Willkie-a, o katerem je znano samo toliko, da je po poklicu generalni direktor nekega silno bogatega elektricitetnega koncerna, v državnem in političnem oziru pa je popolna ničla, oseba, ki je še pred tremi meseci ni poznala živa duša, dokler je niso kapitalisti privlekli na dan kakor čarovnik zajca iz klobuka. In tako ničlo postavljajo nasproti titanski osebnosti Roosevelta, tvorca neštetihih socialnih in delavskih dobrin in pravice, duhovnega očeta zavarovalne socialne varnosti, začetnika nove dobe z modrim orlom (katero prekristno ustanovo pa je vrhovno sodišče, sestojече še iz prejšnjih reakcionarjev, odpravilo), in tvorca WPA, CCC in neštetihih ostalih, za ubožne sloje prekristnih ustanov. Proti temu možu gigantskih proporcij volje in duha, postavljajo nasproti — nekega Willkie-ja, ki bi baje vse to storil bolje kakor Roosevelt in bo stori! bolje tudi v bodočnosti, ako bo izvoljen. Willkie-ja, politično neznan ničlo, za katerim stoji 80 odstotkov plačanega meščanskega časopisja! Kdo pa je prav za prav ta Willkie? Najslabše pri vsej stvari je to, da se ne more proti njemu niti ničesar reči, kajti on sploh ni noben politični objekt, ker se ni v politiki še nikoli udeleževal. Republikanci so ga spravili na površje zato, ker niso imeli nobenega boljšega in zato, ker je Willkie "zavber" fant in imeniten predmet fotografav. Pri celi zadevi je gotova samo ena stvar: Če bi hotel slučaj, kar pa ni verjetno, da bo on izvoljen, tedaj ne bo on tisti, ki bo vladal, temveč one anonimne sile, ki stoji za njim. V tem slučaju pridejo na površje velepodjetniki, velekapitalisti, gospodje železa, premoga, električne silne in težke industrije, dočim bi bil Willkie samo navadna frontna figura.

Da se bo ameriško meščansko časopisje proti silnim denarnim nagradam dalo izrabiti za podpiranje Willkie-ja in za šibanje Roosevelta, se da še nekako doumeti in razumeti, neverjetno pa se zdi, da bi tako globoko padlo tudi slovensko časopisje, ki ne zastopa interesov vele-

Zanimive vesti iz stare domovine

Dečji domovi

Oddelek za socialno skrbstvo v banovini Hrvatski je nedavno zaprl vse dečje domove na svojem območju. Nepreskrbljene otroke je oddal zdravim kmečkim družinam in plačuje za vsakega otroka po 200 dinarjev mesečne oskrbnine. Izkušnje so dokazale, da otroci, ki so se odgajali po dečjih domovih, so doraščali daleč od pravega življenja in so se pozneje težko znašli v življenju. Poleg tega je oskrba vsakega otroka stala v dečjem domu okrog 600 dinarjev mesečno. Mnogim kmečkim družinam, ki bodo vzlele te otroke v oskrbo, bo par sto dinarjev dohodkov na mesec prav prišlo in otroci bodo imeli po vsej priliki boljše in bolj naravno vzgojo kot v dečjih domovih.

Jubilje gledališča

Letos je poteklo 100 let, od-

Pri divjih narodih sta ime in duša eno in isto

Evropci in Američani, ki prihajajo na svojih potovanjih pogosto v stik z domačini v Afriki, Indiji in Polineziji, vedo, da jim domačini nikdar ne izdajo svojih imen.

Če se domačini sprijazni z belokožcem tako, da mu zapu-ajo vse, mu naposled izdajo svoja imena, vendar ne sami, temveč zaprosijo svoje prijatelje, naj to stori.

Med afriškimi Kafir sta ime in duša eno in isto. Če otrok kaj ukrade, mati in tete objokujejo to sramoto, ki je omadeževala dobro ime rodbine. Potem naberejo raznih bilk in jih kuhajo v velikem loncu. Ko voda zavre, kličejo zločinčev ime, in sicer zato, da bi se spojilo s kuhajočimi se bilkami in se očistilo. Ko je s tem kuhanjem očiščeno ime otroka ali moža, ki je kradel, ni več madaža na njem. Zločinec ni več zločinec, kajti njegovo ime, njegova duša, je spet čisto.

Podobne nazore so raziskovalci odkrili tudi na Kitajskem in v starem Babilonu, vendar se običaj očiščevanja duše na ta način na Kitajskem ni ohranil. Tam zločinca postavijo pred sodišče. V starem Babilonu otrok, dokler ni dobil imena, tako rekoč ni obstajal. Če otrok iz kakršnegakoli razloga ni dobil imena, preden je umrl, mati ni žalovala za njim, kajti otrok je živel brez duše, to se pravi, da ga še ni bilo na svetu. Podoben nazor o duši se je ohranil še na Borneu, kjer mati ne joka za otrokom, če ji umre, preden mu je dala ime.

Če domačin na polotoku Malaki kuhne, si hitro očisti nos in

finančnikov, temveč ubogo rajo proletarcev, nekdanjih slovenskih kmetov, ki žive iz rok v usta ob trdem delu, če ga sploh imajo. In vendar se bo zgodilo to, kar že danes napovedujejo znamenja. V gotovih slovenskih listih lahko opazate izjave, ki jih daje Willkie proti Rooseveltu, češ, kako ga Roosevelt lomi in kako bi se dalo vse bolje urediti. Te izjave priobčujejo gotovi slovenski listi brez komentarja, ker hočejo z njimi najprej pripraviti tla glavni ofenzivi, ko bodo pričeli v svojih kolonah priobčati oglase in uredniške članke Willkie-ju v prid.

Mi nameravamo napisati o tem predmetu še serijo člankov, rojake pa opozarjamo, da jih pazno preberemo in shranijo, da bodo videli, kako pravilno smo v naprej napovedali izdajstvo od strani gotovega časopisja napram največjemu delavskemu prijatelju in človekoljubu, predsedniku Rooseveltu, in napram našim lastnim ljudem, kajti v interesu slovenskih delavcev ni, da pride Willkie na krmilo, marveč da ostane tam še za prihodnja štiri leta veliki predsednik Roosevelt, da bo dovršil in dokončal to, kar je pričel.

kar so na deskah zagrebskega narodnega gledališča prvič vpri-zorili prvo hrvatsko dramo in pričeli uvajati domači repertoar v hrvatskem jeziku. Ta zlati jubilej narodnega gledališča bo proslavljen z večjim številom primernih prireditev.

Ribolov na Jadranu

Ribolov na Jadranu je znašal v preteklem letu 6999 ton. Vse te nalovljene ribe so bile vredne 32 milijonov dinarjev. Od skupnega dohodka ribolova odpade na vsakega jadranskega ribiča povprečno le 1550 dinarjev. Na Jadranu se vsega skupaj bavi nad 21,000 oseb z ribištvo, poklicnih ribičev pa je med temi 2800. Vsega skupaj je na Jadranu 17 tovarn za predelovanje rib. Na Jadranu je 6892 ribiških ladij vseh vrst v vrednosti 16 in pol milijona dinarjev.

kliče: "Duša, vrni se!" Če bi tega ne storil, bi ga duša zapustila za zmerom. Ko človek kihne, mu za trenutek zastane dih in tudi srce se ustavi, to je torej v resnici tesno približanje smrti, duša pa izrabi to priliko, da bi ušla iz telesa. Če jo človek pokliče v pravem času nazaj, namreč takrat, ko je še tako blizu, da lahko sliši, se mora vrniti.

Tudi stari narodi so imeli svoje tanke

Tanke, o katerih danes govorimo vsa vojna poročila, so prav za prav imeli že pred 4000 leti. Seveda niso bili taki, kakor so zdajšnji, saj so se premikali s pomočjo konjske vprege. Vse vojske starega veka so imele po nekaj takih bojnih voz, da so z njimi skušali prebiti sovražnikove vrste. To so bile majhne lesene trdnjave, pokrite z volovskimi kožami ali bronastimi ploščami. Voz so vlekli konji, posadka pa je štela po navadi 10 mož, oboroženih s sekirami in z loki za puščice.

V šestem stoletju pred Kristusom je imel perzijski kralj Kir bojne vozove, na katerih so bile kose in bodala. Vlekli so te vozove konji (po šest do osem), ki so bili obdani po prsih in glavah z oklepi. Taki vojni vozovi so z največjo hitrostjo drveli v sovražnikove vrste in kose, ki so bile pritrjene na vsaki strani, so sekale sovražne vojake.

Kir je imel nad 2000 takih vozov in njim se je moral zahvaliti, da si je podjarmil vse svoje sosedje. Ko pa je s takimi vozovi napadel Grke, je uspeh izostal. Iznajdljivi Grki so, ko so se bojni vozovi pojavili, začeli divje rjaveti in tolči z meči.

po svojih bronastih ščitih. Konji, ki so vlekli Kirove vozove, so se ustrašili strahovitega truščja, se obrnili in zdivjali nazaj in tako nepričakovano ugonobili perzijsko vojsko.

Med prednike naših sodobnih bojnih voz ali tankov je treba prištevati tudi slone, ki so imeli s svojo težo in močjo iste uspehe kakor pravi tanki. Na hrbitih so nosili neke vrste stolpe, iz katerih so vojaki napadali nasprotnike s puščicami in kopji. Ko so se prvokrat pojavili sloni pred rimskimi vojniki, je nastal velik poplah in čez nekaj minut je bila bitka končana.

Toda v naslednji bitki so Rimljani prav tako kakor Grki z velikim truščem prestrašili slone. Preganjali so jih tudi s pomočjo velikih snopov slame in smole, katere so sežigali. Pred ognjem in dimom so bežali sloni kakor brez uma. Pozneje so delali Rimljani velike luknje, katere so pokrivali z vejami in istjem, da so vanje padali sloni prav tako kakor danes tanki v pasti, ki so nalašč zanje zgrajene. Torej tudi sodobno vojskovanje ni tako sodobno, kakor se zdi na prvi pogled.

Velike utrbe na zapadnem bojišču tudi zelo spominjajo na gradove starega in srednjega veka. Kitajski zid je imel isto nalogo kakor francoska Magiotova črta: da namreč prepreči sovražniku pot v notranjost države.

Pehota, konjenica in vsi drugi deli vojske so dobili nove vrste orožja, dosti strašnejšega od onega v prejšnjih stoletjih, vendar se vojskovanje ne razlikuje preveč od starega načina vsaj ne na kopnem. Drugače je seveda na morju in zlasti v zraku. O letalih pač stari narodi še niti sanjali niso.

Kakor ljudje imajo tudi živali vojne

Če že človek pozna brezobzirno vojno, recimo celo evropski človek, ki se baha z veliko prosvetljenostjo, se ne smemo čudi-

ti, da se tudi med živalmi vrše krute vojne. Živali se bore med seboj zato, da si zavarujejo obstanek, zagotove nadoblast ali pa si pribore tisti življenjski prostor, ki je potreben za njihov obstanek. Človek in žival se torej v tem pogledu ne razlikujeta. Prav za prav je človek še slabši od živali, ker človek napada večkrat tudi brez vzroka.

V živalskem svetu se vojne razvijajo med živalmi raznih vrst. V bistvu mora vsako bitje v naravi iskati zase in zarod najprej dovolj prehrane. Živali si preskrbijo živež na ta način, da napadajo čisto tak plen, ki si ga ne morejo priboriti brez borbe. Prav tako se morajo istočasno že same braniti proti temu, da ne bi postale plen druge močnejše vrste živali. Ti razlogi za borbo so torej neogibni, dasi so borbe največkrat zelo neusmiljene. Glad lahko pritira žival in zver do skrajne drznosti. V tem pogledu so najbolj poučen vzgled tolpe volkov, ki v zimskih mesecih v severnih deželah vdirajo v ljudska bivališča in tam napadajo ne samo domače živali, temveč tudi ljudi. Glad jih lahko privede celo tako daleč, da se volkovi pod brezuspešni gonji spravijo nad prvega volka, ki opeša, in ga raztrgajo.

Med žuželkami je borba za obstanek skoro nevidna. Slabše bitje je obsojeno na nečasten konec brez prave borbe. Toda mnogo hujša je borba med živalmi, ki so na najvišji stopnji živalske lestvice. Borbe med temi orjaki spremlja samo zateglo ječanje tistega, ki postaja žrtev, in smrtni boj traja večinsko dolgo. Planinski orel si mora dnevno prinesti v gnezdo živo žrtev, ki jo nato raztrga s svojim strašnim kljunom; dejanje, ki je neogibno potrebno za obstoj. Obvelja vedno tisti, ki je močnejši.

Toda med živalmi niso samo take, ki branijo svoj življenjski obstanek. Med njimi je tudi mnogo takih, ki žive na ta način, da si uredijo življenjski obstanek na stroške drugih živali. Do takih borb pride čisto pri-

SKRAT

Izgovor. — Učitelj: "Kaj pomeni to šumenje?"

Učenec: "Oprostite gospod učitelj, Gašper je odprl atlas na strani, kjer so niagarski vodopadi."

Miha: "Kaj pa si tako lisast po obrazu?"

Jože: "Oni dan sem praznoval god, pa me je žena obsipala s cvetjem."

Miha: "Ne razumem!"

Jože: "Cvetje je bilo namreč v lončkih!"

Dušan: "Gospodična, ali bi poklicali svojo mater, če bi vas jaz zdaj poljubil?"

Zakaj? Ali hočete poljubiti tudi njo?"

Mati: "Kaj hočeš za svoj rojstni dan?"

Nežica: "Novo punčko!"

Mati: "Pa saj je še lanska punčka čisto dobra."

Nežica: "Tudi jaz sem še čisto dobra, pa si vendar tudi ti kupi la novo..."

Narednik: "Kaj boš dal volku, ki nenadno izgubi zavest?"

Vojak: "Čašo konjaka!"

Narednik: "A če konjaka nima?"

Vojak: "Mu ga bom pa jaz ljubil!"

V Warren, O., je nagloma umrl John Gams, star 68 let. Njegov zapuščila žena, dva sinova in pet hčera.

čebelah, ko se nad roj priidajo čebelic vsuje sosedni izstranjeni roj. Kadar napada tak roj svojega sosedja, se med obema rojem razvija prava bitka. Često se zgodi, da zmaga napadajoči roj.

Tudi mravlje se koljejo med seboj. Često se zgodi, da mravlje iz enega mravljišča napadajo sosedno mravljišče samo zato, da bi ga zadušile. Tak napad se izvede po načelih "bliskovite vojne." Zmagovalke odvedejo svoje mravlje kot plen in sužnje v svoje domovanje.

Znane so tudi borbe med snjaki na jesen. Borba med dvema tekmečema se odigra navadno ob navzočnosti sme-neveste, ki mirno čaka na tistega zmagovalca, ki bo 'zmagovalce' v strasti borbi.

Vse te borbe se razvijajo v plašnem narave. S takimi borbami se v naravi čisto dosegajo iste notežje, kajti s prevelikimi številom živali ene vrste bi trpelo pomanjkanje živali druge vrste. S takimi borbami se med živalmi ohrani neko stalno enako številčno stanje.

New 'Loan' Policy for American Art

Inaugurating a new lending policy which will make its collection of oil paintings available to other institutions in the United States, the Metropolitan Museum of Art in New York city will begin taking applications for loans on September 1. Typical of the modern American collection is the painting by Joe Jones entitled "Threshing," reproduced above.

Paints Call to Arms for Uncle Sam

Maj. Thomas B. Woodburn at Governors Island, New York, with his latest poster for the U. S. Army, completed with the collaboration of his wife, Margaret (shown) also a well known artist. The poster is entitled "Defend Your Country."

Običaji pri snubitvi

Moški, ki bi si rad pridobil naklonjenost ženske, se skuša...

10,000 let stare zmrzle konje so našli

Sibirija ima kraje, kjer so silno mrzle zime. Tako znaša v Verhojansku mraz čisto 70 stopinj Celzija pod ničlo.

čemer je še pripomniti, da sta plavalaski bili sicer hladnejši, da pa nista izžarevali nič manj toplote kakor rjavolaski. Seve-

Društveni KOLEDAR

- SEPTEMBER
7. septembra, sobota. — Društvo Comrades, šte. 566 S. N. P. J. priredi ples v avditoriju S. N. Doma. na St. Clair Ave.
7. septembra, sobota. — Plesna veselica za otvoritev prenovljene dvorane Twilight Ball Room.
8. septembra, v nedeljo. — Bliss Coal Co. priredi piknik na prostori Slov. društ. doma na Recher Ave.
14. septembra, sobota. — Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 18 S. D. Z. priredi ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma.
15. septembra, nedelja. — Društvo Croatian Pioneers priredi ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma.
21. septembra, sobota. — Društvo Spartans, šte. 198 S. S. P. Z. priredi plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma. na St. Clair Ave.
22. septembra, nedelja: Proslava 30-letnice društva Tabor, št. 139 SNPJ in razvitje zastave v S. D. Dvorani na Prince Ave.
28. septembra, sobota. — Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 S. D. Z. priredi plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
28. septembra, sobota — White Eagles Rod and Gun Club priredi ples v Twilight Ball Room.
29. septembra, nedelja. — Združene Slovenke S. D. Z. priredi ples v S. D. D. na Waterloo Rd.

- OCTOBER
5. oktobra, sobota. — Društvo "Svoboda", številka 748 S. N. P. J., priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
5. oktobra, sobota. — Clairwoods, št. 40 SDZ priredi ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
5. oktobra, sobota. — National Order of CCC, priredi ples v Twilight Ball Room.
6. oktobra, nedelja. — Loyal Comrades SNPJ priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
6. oktobra, nedelja: Proslava 30-letnice društva Mir št. 142 SNPJ s programom v Slov. domu na Holmes Ave.
6. oktobra, nedelja. — Prireditelj mlad. pev. zbora "Slavčki" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
12. oktobra, sobota. — Martha Washington, št. 38 S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
12. oktobra, sobota — Gray Eagles priredijo ples v Twilight Ball Room.
13. oktobra, nedelja. — Plesna veselica Gospodinskega kluba na Jutrovem SDD, v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.
13. oktobra, nedelja. — Dramatično društvo "Anton Verov-

- NOVEMBER
2. novembra, sobota. — Slovenske Sokolice, št. 442 S N P J Plesna veselica v avditoriju Slov nar. doma.
2. novembra, sobota — Društvo Commodores, šte. 742 S. N. P. J. priredi ples v Domu Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.
2. novembra, sobota — Cavalier klub priredi plesno veselico v Twilight Ball Room.
3. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Jadran" priredi koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
3. novembra, nedelja. — Glasbena Matica (Sam. Zarja) priredi oratorij v avditoriju Slov. nar. doma na St. Clair Ave.
3. novembra, nedelja. — Pevsko društvo "Zvon", priredi jenski koncert v Slov. nar. domu na E. 80th St.
9. novembra, sobota — Društvo Collinwood Hive, Maccabees, priredi ples v avditoriju Slov. del. doma na Waterloo Rd.
9. novembra, sobota. — Svobodomiselne Slovenke, št. 2 SDZ Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
9. novembra, sobota. — Pevski zbor "Adrija" priredi koncert in ples v Slov. društ. domu na Recher Ave.
9. novembra, sobota. — Društvo Hrvatske Sestare, priredi ples v Hrvatskem domu.
9. novembra, sobota. — Društvo Vipavski Raj, št. 312 SNPJ priredi ples v Slovenskem domu na Holmes Ave.
9. novembra, sobota. — Marie Prislant Cadets priredijo plesno veselico v Twilight Ball Room.
10. novembra, nedelja. — Društvo "Slovenec", št. 1 SDZ. Proslava 30. letnice v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
10. novembra, nedelja. — Društvo "V Boj" SNPJ priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
16. novembra, sobota. — Društvo Složne Sestre št. 120 S. S. P. Z. priredi ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
16. novembra, sobota. — Društvo Zumberak HBZ priredi ples v Twilight Ball Room.
20. oktobra, nedelja. — Pevski zbor "Sloga" priredi jenski koncert in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
20. oktobra, nedelja. — "Zegnanje" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
20. oktobra, nedelja. — Koncert Mladinskega pevskega zbora "Kanarčki" v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.
26. oktobra, sobota. — Zabaven večer Slovenske Zadrzne Zveze v Slovenskem domu na Holmes Ave.
26. oktobra, sobota. — Modern Knights, 57 SDZ priredi ples v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
26. oktobra, sobota. — Carniola Tent, št. 1288 T. M. priredi maskeradno veselico v avditoriju S. N. Doma.
26. oktobra, sobota. — SVS Cadets priredi ples v Twilight Ball Room.
27. oktobra, nedelja. — Hrv. Kat. Zajednica, priredi ples v S. D. D. na Waterloo Rd.
27. oktobra, nedelja. — Društvo Napredne Slovenke, št. 137 SNPJ Proslava 30-letnice v avditoriju SND.

- St. Clair Ave.
9. marca, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" priredi igro in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
30. marca, nedelja. — Pevski zbor "Sloga" priredi koncert in ples v Slov. nar. doma na St. Clair Ave.
8. decembra, nedelja. — Pevski zbor "Slovan" priredi koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
14. decembra, sobota. — Wrong Club. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
15. decembra, nedelja. — Društvo Croatian Pioneers, H B Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
15. decembra, nedelja. — Zveza kulturnih društev Slovenskega delavskega doma. Prireditelj s plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
21. decembra, sobota. — Cleveland Athletic SNPJ. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
22. decembra, v nedeljo. — Ml. pev. zbor Skrjančki priredi koncert v Slov. društ. domu na Recher Ave.
25. decembra, sredo. — Socijalistični klub, št. 49 JSZ priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
28. decembra, sobota. — Društvo "Spartans", št. 198 S. S. P. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
31. decembra, torek. — Pevski zbor "Jadran" priredi Silvestrov ples v S. D. D. na Waterloo Rd.
31. decembra, torek. — Slov. nar. dom in Klub društev S. N. D. Silvestrov večer v obeh dvoranah Slovenskega narodnega doma.
1. januarja, sredo. — Novo leto. Maccabees Red Jackets, priredijo plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
4. januarja, sobota. — Društvo "Napredne Slovenke", št. 137 S. N. P. J., priredijo veliko plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
4. januarja, v soboto. — Rupert Kadets priredijo ples v Slov. društ. domu na Recher Ave.
11. januarja, sobota. — Društvo "Danica", šte. 11 S. D. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
12. januarja, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" priredi igro in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.
18. januarja, sobota. — St. Vitus Boosters klub priredi ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
19. januarja, nedelja — Dram. zbor "Ivan Cankar". Predstava in plesna veselica v avditoriju SND.
25. januarja, sobota. — Sam. pevski zbor "Zarja" — Glasbena Matica — Plesna veselica v SND.
1. februarja, sobota. — Društvo France Prešeren, št. 17 S. D. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
8. februarja, sobota. — Wrong klub priredi ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
2. februarja, nedelja. — Slov. nar. čitalnica. Prireditelj v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
15. februarja, sobota. — Sunny Ray Orkester. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
16. februarja, nedelja. — Mlad. pev. zbor "Slavčki", priredi koncert in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
22. februarja, sobota. — Skupna društva fare sv. Vida. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
23. februarja, nedelja. — Dram. zbor "Ivan Cankar". Predstava in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

Stavka zaradi ljubezni

Tri sto mladih delavk velike pralnice v Columbusu je zastavilo, ker je bila tvrdka odpustila njih delovodjo. Tri dni so mlade perice odklanjale vsako delo češ da so v odpuščenega moža vse zaljubljene. S tako množestveno ljubeznijo bi se ne mogel ponašati pač niti Casanova. Ernest Greasley se imenuje avdijanja vredni mož, ki ga ljubeznij manj nego 300 deklet iskanasno.

Nenavadna stavka se je začela nekega dne, ko je imel ljubljani Ernest preprič z vodjo pralnice in ga je za odpustil. Mošče je pobral svoje stvari in odšel. Nič ne slutil, kakšne posledice bo to imelo. Uro pozneje je ves obrat počival. 300 deklet, ki jim je bil Greasley nadzornik, je delo odložilo in ostali prostori pralni, vodja vedno pralnice pa je prejel pismo s podpisom 300 deklet, v katerem so se kategorično zahtevale, naj Ernesta takoj pokličejo nazaj, drugače se bo stavka nadaljevala.

Voditeljice deklet so izjavile nadzorniku novinarjem in fotoreporterjem, da so vse ženske in obratu v Ernesta zaljubljene in da brez njega enostavno ne morejo delati. Ernest je bil z vse dekleti vedno ljubezniv in dober tovariš. Nobena se ni mogla ponašati, da bi ji dajal prednost pred drugimi. Podoben je Clarku Gableu in je najljubše ženski moški na svetu.

Ko so se začeli klienti velevati po treh dneh pritožbe, odločili so se, da se bodo upustili. Sporočilo je stavlesno toplopto z vsemi mogočimi instrumenti. Uspeh je bila zgoraj navedena zaporednost, pri kateri je res zaslužil, da si ga rezervira kakšna filmska družba!

ANEKDOTA

Pontanella so nekoč vprašali, v čem se razlikujejo ženske porednih narodov najočitneje. "Najbolj se razlikujejo po svojem vedenju do nezvestega ljubimca," je odgovoril Fontanelle. "Francozinja ubije svojo nasprotnico, Italijanka ubije svojega ljubimca, Nemka izvrši samomor, Angležinja razveljavi zaroko. Toda vse se poročijo z drugim..."

Matematik Gaus je bil že kot deček zelo odrezav. Nekega dne ga je srečal neki častnik, ki se je rad šalil z otroki in ga vprašal: "Nu, mali mož, ali dobro vidiš?" Gaus je pritrdil. Častnik je nadaljeval: "Ali lahko vidiš tisto oso na vrhu zvonika?" "Ne," je odgovoril Gaus, "videti je ne morem, pač pa slišim zelo razločno, kako drsi z nožicami sem in tja."

HLADNE PLAVOLASKE

Znanost je sedaj dokazala, da so rdečelaske dvakrat tako "ogrnjive" kakor rjavolaske in da je beseda o "hladnih plavolaskah" povsem umestna. Na newyorški svetovni razstavi so delali poskuse s šestimi mladimi damami, po dve iz vsake vrste. Postavili so jih v stekleno omaro in izmerili njih telesno toplopto z vsemi mogočimi instrumenti. Uspeh je bila zgoraj navedena zaporednost, pri kateri je res zaslužil, da si ga rezervira kakšna filmska družba!

HAIR-BREADTH HARRY

Kidneys Must Clean Out Acids
The only way your body can clean out acids and poisonous wastes from your blood is thru 3 million tiny delicate kidney tubes or filters...

O, Gee! Grandma's Walking Downstairs
Write for FREE fully illustrated 24-page book, 'SHIRAZ OF KIDNEY CURE' with chapter discussing germs of rheumatism...

Kraft American Full-flavored
Kraft American has a mellow, full-flavored richness that makes it perfect for sandwiches. And for cooked dishes you can depend on this American Cheese to melt perfectly.

ARE YOU ONLY A THREE-QUARTER WIFE?
MEN, because they are men, can never understand a three-quarter wife—a wife who is all love and kindness three weeks in a month and a hell cat the rest of the time.

He's a swell guy but you wouldn't like him
He's young, handsome, rich. He, himself, doesn't know why he isn't popular! Halitosis (bad breath), the social fault no one will excuse, is the reason—and the major cause, according to some authorities, is food fermentation in the mouth, readily corrected by Listerine.

EMERSON HOUGH:

38

MOŽJE RDEČE KRVI

ROMAN

Ni me opazila, ko sem zdrknil sedla in pivezal konja k dolgemu kolu. A ko sem jo poklical, se je obrnila in mi z razprostrtimi rokami prišla naproti.

"Jack!" je vzkliknila, "sinko, kako sem te pogrešala! Vendar si se že vrnil k materi!" Naslonila je čelo na mojo ramo, a takoj nato me je jela po materinsko ogledovati. Njena roka me je gladila po lasih in po kosmatem, neumitem obrazu; skrbno je opazovala vsako črtico moje- ga obličja.

"Na suknjiču ti manjka gumb, me je pokarala. "In kaj pomeni ta rana na tvojem vratu, Jack, nič mi je nisi omenil, ko si pisal, kdo ti je to napravil?" Od blizu mi je pogledala v oči. "Izpremenil si se. Nekam starejši si postal — kaj se ti je zgodilo, sinko?"

"Pojdiva," sem ji rekel naposled in jo odvedel k cerkvenim stopnicam.

Nato sem trpko izbruhnil in jel preklinjati najino nesrečo, še bolj pa tistega, ki je bil dovolil, da se je preselila v služabniško kočjo — z eno besedo, preklinjal sem vse življenje.

"Z vsem se je treba sprizniti, sinko," je dejala, "tega se moraš naučiti. Samo tedaj bo najinih moči dovolj, če bova sklonila hrbet k brazdi, ki nama jo je Bog določil. V svojih malih sobicah sem popolnoma zadovoljna. Temeljito sem jih očistila in nekaj malega sem prinesla s seboj — a ne dosti, komaj toliko, da je vredno imena."

"A tvoji sosedje, mati, Sheratonovi —"

"Oh res, vabili so me, naj pridem k njim stanovat. A nisem se jim dala pregovoriti. Vidiš, tu na našem starem selišču poznajmo sleherni rožni grm in sleherni jablano. Nisem jih hotela zapustiti."

"In razen tega, Jack, kar se se tiče Sheratonovih," je nadaljevala čez nekaj časa, "saj nočem ničesar reči. Bog daj, da bi ranila tvoje čustvo — a gospodična Grace —"

"Kaj je z gospodično Grace?"

"Gospod Orme, tisti gentleman, ki je bil takraj nekaj dni pri nas —"

"O, Orme! Že spet je tu? Ves ta čas je bil z menoj vred na Zahodu, povsod sem se srečeval z njim. In zdaj ga najdem tukaj."

"Vrnil se je minulo poletje in od tistih dob živi največ pri Sheratonovih. S polkovnikom Sheratonom se prav dobro razumeta. In z gospodično Grace —"

ne maram ti govoriti o teh stvarih, sinko a videti je, da se tudi z njo razume."

"Le nadaljuj!" sem trpko poprosil.

"Ne vem, ali se je nagnjenje gospodične Grace izpremenilo, a tvoja mati ti mora to vendar povedati, zakaj če bi se odvrnila od tebe —"

"Da," sem počasi dejal, "zelo okrutno bi bilo zame, če bi moral izpregovoriti prvo besedo o razveljavljenju najine zaroke."

"A če te nima rada, bo gotovo izrekla tisto besedo. Tedaj ji reci z Bogom in loti se svojega dela!"

V tistem trenutku mi srce ni dalo, da bi bil nadaljeval. Krenila sva po ulici našega mesteca in tam sem v gostilni opazil voz, ki naju je zapeljal nazaj do hiše, kjer sva zdaj imela svoj dom. Materine lastne roke so nama pripravile na začrnelim starem ognjišču v nekdanji suženjski koči večerjo. Pozneje, ko je solnce zašlo za Blue Ridge in je naša dolnina obležala pred nama topla in miroljubna kakor nekdanje dni, sem jo peljal v preprosto vežo. Gledala sva venkaj in govorila o stvareh, o katerih se je bilo treba pomeniti. Povedal sem ji vso svojo žalostno in trpko zgodbo od kraja do konca.

"Vidiš, to sem ti prinesel s seboj," sem končal čez delj nego uro. "Razočaranje, razočaranje, samo razočaranje."

Ne vem, kako dolgo sva molče sedela in gledala v zvezdnato noč. Nato sem jo začul, da moli, očitno moli, kar ni bilo navada njenih sovornikov. "Gospod, to ni moja volja. Ali je Tvoja volja?"

Čez nekaj časa je položila svojo roko na mojo. "Sinko, misliva na to, kaj je zakon. Zakonu nihče ne uide. Poglejva, kdo je zločinec. Če si to ti, naj zadene mojeg sina Njegova kazen."

Čutil sem, kako se mi ostrina njenih plemenitih besed zadira v dušo, a izpregovoriti nisem mogel.

"Nekaj pa vem," je dodala: "da si ti John Cowles, sin mojega pokojnega moža, storil boš tisto, o čemer ti tvoje srce poreče, da je prav."

Poljubila me je na lica in vstala. Vso tisto noč sem jo slišal, kako je molila.

XXXVIII. POGlavJE
Zastavljeni srci

Drugo jutro sem se ob primerni uri odpravil k Sheratonovim. To pot nisem jahal na svo-

jem žrebcu Satanu. Mati mi je povedala, da so Satana v mestu na dražbi prodali nekemu kupcu, katerega ni poznala in ki je bil odpeljal konja v drugi kraj. Trpko sem mislil na to, kolikanj so se bile moje imovinske prilike izpremenile, odkar sem bil poslednjič jahal po tej poti.

Vkljub vsemu pa nisem bil tako strahopeten, da bi se bil obrnil in odjahal nazaj. Kmalu sem zajahal po majhnem klanecu s ceste navkreber in odprl kljuko vrat s komolcem svojega jahalnega biča. In komaj sem to storil, sem že zagledal visoko, vitko postavbo Sheratonove Grace, ki mi je prihajala naproti. Ali, joj meni, moje oči se je niso razveselile. Oblečena je bila zelo elegantno, kakor po navadi. A jaz sem rajši gledal oblačila iz koč. Njeni razkošni čevljički so škripali na pesku. Mokusini ne bi bili škripali.

Vrgel sem vajeti čez železni kavelj, ki je bil vdelan v kameniti vratni steber, in ji šel s klobukom v roki naproti. Zdaj sem bil dorasel mož. Prešernosti, rokoborb s tovariši ter poljubovanja vseh vaških deklet po vsej deželi je bilo zdaj konec. Vse, kar sem zdaj storil s Sheratonovo Grace, je bilo to, da sem vzdignil njeno roko in ji poljubil končke prstov.

Bila je zelo izpremenjena. Bolj čutil sem to nego videl. Če drugega ne, je bila bolj tenka, njen obraz je imel temnejšo maslinovo barvo in tudi njene oči so bile temnejše. Izraz njene obličja, ko se mi je približala, je bil vročično vesel, a nenaraven. Kaj se je skrivalo za tem obrazom — ožnost, strah, skrb ali očitane? Kdo ve!

"Veseli me, da vas vidim," je rekla končno kakor v zadregi. "Tudi mene," sem dejal. Oba sva čutila, da laževa.

"Vaša vrnitev je zelo žalostna," je dodala. Rad sem poprijel nit, ki mi jo je s tem ponudila. "Da, slabših prilik ne bi bil mogel najti."

"Vaša mati se ni hotela preseliti k nam, čeprav smo jo prosili. To nas je globoko užalilo. A nadejamo se, da prideta zdaj o- ba."

"Gospodična Grace — zdaj sva berača," sem odvrnil. "Treba mi je časa, da pogledam okoli sebe in si napravim nekakšen načrt za življenje. Zgraditi moram nov dom zase in —"

"Zame?" Zdaj mi je odkrito pogledala v oči. Na ustnicah ji je plaval nasmeh, ki se mi je zdel poln grenkobe, a kaj se skriva v njenih mislih, nisem mogel uganiti. Videl sem, kako ji polagoma stopa v obraz rdečica, bolj živa, nego je bilo navada Sheratonovih deklet.

"Za svojo ženo, kakor hitro bo mogoče," sem odvrnil in zar- del prav tako kakor ona.

"Zvedela sem, da se niste sestali s polkovnikom Meriwetherjem," je vljudno nadaljevala.

"Kako ste to zvedeli?"

"Od kapitana Ormea."

"Da," sem mirno odvrnil, "slišal sem o kapitanu Ormeu, marsikaj sem slišal o njem — marsikaj." Še vedno nisem mogel razbrati njenega obličja.

"Poletni nam je pomagal preganjati dolgčas," je takoj pograbil za besedo. "Pred kakima dvema tednoma je odpotoval v Charleston, če se ne motim. Zelo veliko posla ima v tistem kraju."

"Da, zelo veliko posla ima v raznih krajih dežele," sem ji pritrtil. "A največ posla ima s pripadniki vojske. Tak kapitan Orme je bil tako ljubezljiv in vas je poučil o mojih zasebnih zadevah?"

"Da." Z očitnim nezaupanjem mi je pogledala naravnost v oči. "Vse vem. Zgodba s tistim dekletom mi je znana."

Evo, beseda je bila izgovorjena! A jaz sem hrabro prenesel ta udarec z bičem. "To me zelo veseli. Prihranil mi je dolžnost, da bi moral poročati o samem sebi."

"Nadaljujte, pripovedujte mi o njej!"

"Nisem se namenil, da bi ji tu prepeval slavo. In nič si ne želim govoriti o stvari, o kateri ste rajši poslušali druge nego mene."

Ustnice so se ji skrivile v skrivnosten nasmeh, kakor da ji je nekaj na umu, pa mi noče povedati, kaj. Naposled je počasi odvrnila. "Bilo je popolnoma naravno. Prav nič ne dvomim, da bi bila tudi jaz tako ravna kakor ona. Vsak drugi mož bi bil ravnal natanko tako, kakor vi. Svet je svet, si mislim, in ljudje smo takšni, kakršni smo. Dekle, ki je kakemu možu najbližje, ima pri njem največ upanja na uspeh. In ugodna prilika napra-

vi mnogo, zelo mnogo. Samota vse."

Zaman sem iskal primerne besede. Grace je med tem nadaljevala, opiraje se na kameniti, z bršljanom obraščeni steber vrat.

"Ne vem, zakaj naj bi vama štela v greh, da sta to napravila. Vsi smo ljudje."

"Da sva to napravila — kaj mislite s tem?" sem jo vprašal. "Nu, ona je bila zaročena z gospodom Belknappom, kakor so mi povedali, vi s svoje strani pa z mlado damo, Grace Sheratonovo po imenu, ki je bila seveda zelo daleč od vas. Izgubila sta se kaj pripravno — ob jako prikladnem času — in sta bila z družbo drug drugega zelo zadovoljna."

Več tednov — prav za prav mesecev — sta bila daleč od sveta in sta oba pozabila na vse. To je bilo idilično — idealno! Da bi bila živela v gozdih popolnoma kakor dva majhna otroka, seveda ni moči reči. Bila sta mož in žena. Domnevam, da sta se kratkočasila na kar najslajše načine — saj vam ne očitam, narobe, jaz sama bi bila morda prav tako ravnala. Tudi jaz bi morala nekaj časa okušati svobodo, če bi šlo po pravici! Ne grajam vas. Samo," je počasi dodala, "mi, tu v družbi nimamo svobode. Tu je vse to drugače. Tu veljajo drugi zakoni in druge navade."

"Gospodična Grace," sem rekel, "prav nič vas ne razumem. Ne zdite se mi več tista, ki sem jo pred nekaj meseci zapustil."

"Saj tudi nisem. A to ni moja krivda. Zakaj ne bi smela ženska

Naročila za premog od Erie Coal & Coke Co. sprejemam in se priporočam vsem Slovincem. Premog je sedaj \$9.20 ton za neodločen čas.

FRANK FENDE
19307 Muskoka Ave.
KENmore 1669 J

Ako je kaj narobe z vašim pralnim strojem pokličite nas. Imamo izkušenega človeka eksperta, ki vam ga popravi, da boste zadovoljni. Pri nas dobite Washer Parts za vse pralne stroje.

Mandel Hardware
15704 Waterloo Rd.
KENmore 1282

Oblak Furniture Co.
Trgovina s pohištvom
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENderson 2978

POLNA ZALOGA kuhinjskih peči na plan ali elektriko. General Electric, Tappan, Roper in Grand.

ANTON DOLGAN
15617 WATERLOO RD.
KENmore 1299

Ravnokar je izšla ...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznanji z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana
stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

enako svobodno živeti kakor mož? Ali mar nimam do tega enake pravice kakor vi? Ali vi niste bili svobodni?"

"Samo besedo bi vam rad rekel," sem odvrnil, "in sicer tisto, ki je prav za prav vobče ne bi smel. Če merijo vaše opazke na gospodično Ellen Meriwetherjevo, tedaj moram povedati, vam in vsakomur, da je ostala čista — z duhom in telesom, z dušo in srcem — tako čista, kakor je bila tisti dan, ko sem jo prvič zagledal."

"Veste, kar rada vas imam, da tako govorite!" je odrezala. "Nikoli ne bi vzela moža, ki ne bi ničesar vedel o drugih ženskah; maminega razvajenčka ne maram dobiti. A prav tako se ne bi nikoli poročila z možem, ki ne bi znal lagati v prilog svoji ljubi- bici. Vi lažete imenitno! Zdi se mi Jack, da ste vkljub vsemu še nekakšen gentleman!"

"A povejte mi, kdaj bo poroka?" Ta beseda se je z vidnim

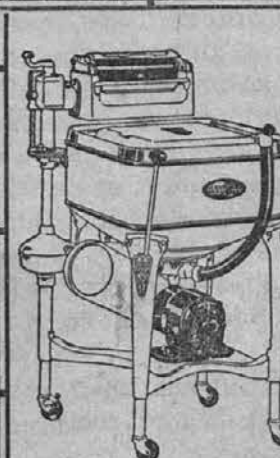
naporom iztrgala iz nje.

"O tem boste vi odločili." "O, prosim vas oprostite. Misliha sem vašo poroko z Ellen Meriwetherjevo. Smatrala sem za samoumevno, da ste naša popolnoma pozabili."

"Ellen Meriwetherjeva je poročena," sem ji odgovoril mirno, ki me je samega presenetila. A najbolj me je presenetila izprememba, ki je po tisti sedah nastopila na njenem obrazu — ta rdečica — ta men zmagovalja in zadovoljstva.

Farma napredaj

Proda se farma s hišo, ki ima 9 sob; 2 garaži; velik hlev; bra voda; plin; 1 konj; 7 kokoš; 100 prašiče; 100 kokoši; kokošnjak; vse farmsko orodje; farma ima 100 akrov; pol goveda; pol obdelane zemlje; farma na tlakovani cesti, 8 milj od Kane, Pa. Za več pojasnjenj obrnite na M. Anton Skerl, Rd. Box 3, Kane, Pa.

Renovized

KUPITE Maytag najboljši pralni stroj sedaj pri Norwood Appliance. Čebri iz aluminija, preje 119.75, sedaj samo 79.95. Plačate samo \$1.00 na teden.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Ave.
819 East 185th St
KENmore 5700

POZOR

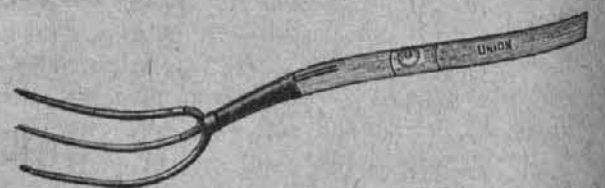
KADAR želite poslati denar v Jugoslavijo in Italijo; vsaka pošiljatev je garantirana; KADAR rabite krstni ali rojen list iz starega kraja; KADAR-koli rabite informacije glede vašega denarja ali imetja v starem kraju; KADAR potrebujete notarske listine ali notarski podpis; KADAR želite napraviti prošnjo za prvi ali drugi državljanski papir, se vedno obrnite na:

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave. v Slov. Narodnem Domu

NAJLEPSI VRTOVI

SO TISTI, KI SO OBDELANI Z
NAJBOLJŠIM ORODJEM

V trgovini Superior Home Supply, 6401 Superior Ave., Cleveland, O., dobite najboljša orodja za obdelovanje vrtov, kakor vsakovrstna grablje, vile, motike, ogrebalnike, stroje za rezanje trave, škarje za prerezavanje žive meje ter sploh vse orodje, ki se ga potrebuje za hišo in vrt. Velika zaloga raznega semena.

SUPERIOR HOME SUPPLY

6401 Superior Ave.
Frank Oglar, lastnik

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HEnderson 5311 - 5312